Difficult

യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 4✓
(സ്ഥിതിപ്രകരണമ്)/സർഗം 56✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

നാസ്തീദ-മിതി നിർണീയ/ സർ/വതസ്-ത്യജ രഞ്ജനാമ് .
യന്നാസ്തി/ തത്പ്രതി കില/ കേവാ+സ്ഥേഹ വിചാരി-ണാമ് .. 1

ദൃശ്യ-മാന-മഥേദംഞ് ചേ/ദസ്തി സത്താ-മുപാ-ഗതമ് .
തിഷ്ഠ+ സ്വാത്മനി ബധ്നാസി/+ ത്വംങ് കിമത്ര കിലാത്മ-താമ്.. 2

അഥ ചേദസ്തി നാസ്തീദ-മിതി നിശ്ചയ-വാനസി .
തഥാപി ഭാവനാ-സങ്ഗഃഖ് കഥംയ് യുക്ത+ശ്ചലാചലേ .. 3

നേദ-മസ്തി ജഗ+ദ്രാമ തവ നാസ്തി മഹാമതേ .
കേവലം സ്വച്ഛ-മേവേത്ഥ-മാതതം മിതമീ-ദൃശമ് .. 4

നേദംങ് കർതൃ-കൃതംങ് കിംചിൻ-ന വാ കർതൃ-കൃത+ക്രമമ് .
സ്വയമാ-ഭാസതേ ചേദംങ് കർത്ര/കർതൃ-പദംങ് ഗതമ് .. 5

അകർ-തൃകംഞ് ജഗ+ജ്ജാലം ഭവ+ത്വഥ സകർ-തൃകമ് .
മാ+ത്വ-മേതേന ശബലം/ ഭാവയ+ന്നാസ്യ ചേതസി .. 6

സർവേ+ന്ദ്രിയ-വിഹീനാത്മാ കർതേവ സ ജഡോപമഃ .
അകർതൃ ച തദാ മന്യേ കാക-താലീയ-വജ്-ജഗത് .. 7

കാക-താലീയ-യോഗേന ജാതംയ് യത്/കിംചി-ദേവ തത് .
തസ്മിൻ-ഭാവാനു-സംൻ ധാനം ബാലോ ബധ്നാതി നേതരഃ .. 8

ന കദാ-ചിദിദം ശാന്തംഞ് ജഗ+ദ്രാമ ന ച+ക്ഷയി .
അജ+സ്രംൻ/ ദൃശ്യ-മാന+ത്വാദ്/ഭാവി+ത്വാച്ച പുനഃപുനഃ .. 9

ന കദാ-ചിദിദംഞ് ചാസ്തി ജഗ+ദ്രാമന ച+ ക്ഷയി .
അജസ്രംങ് ക്ഷീയ-മാണ+ത്വാൻ-നാസ്തി+ത്വാച്ചാനു-മാനതഃ .. 10

സർവേന്ദ്രിയ-പദാ-തീതോ/ യദാ കർതേഹ വിജ്വരഃ .
കുർവാണഃസ് സർവദാ ഖേദംൻ ന കദാചന ഗച്ഛതി .. 11

തേനേയംൻ നിയതിഃഫ് പ്രൗഢാ ഭാവാ-ഭാവ-ദശാ-മയീ .
ഈദൃ+ശ്യേവ+ സ്ഥിരാ ദീർഘാ/ മിഥ്യോ+ത്ഥാപി ച ദൃശ്യതേ .. 12

അപ+ര്യ+ന്ത+സ്യ കാല+സ്യ കശ്ചി-ദംശഃശ് ശര+ച്ഛതമ് .
താവ+ന്മാത്ര-മഹാ+ശ്ചര്യഃഖ് കിമർഥം സോഽനു-ധാവതി .. 13

സ്ഥിരാ+ശ്ചേജ്-ജഗതാം ഭാവാസ്/തത്ത്വാ/ദാസ്ഥാ ന ശോഭതേ .
കഥമന്യോന്യ-സംശ്ലേഷോ/ ജഡ-ചേതനയോഃഖ് കില .. 14

അസ്ഥിരാ+ശ്ചേജ്-ജഗദ്/ഭാവാസ്/തദ+പ്യാസ്ഥാ ന ശോഭതേ .
പയഃഫ് ഫേനാസ്ഥി-ര+സ്യാന്തേ/ ദുഃഖ-മേഷാ ദദാതി തേ .. 15

ആ+സ്ഥാ-ബന്ധോ മഹാബാഹോ/ ജഗദ്/ഭാവ+ത്വമാ+ത്മനഃ .
ന+ സ്ഥിരാ+സ്ഥിരയോഃഫ് ഫേന-ശൈല-യോരിവ രാജതേ .. 16

സർവ-കർതാ+പ്യകർത്തേവ കരോ+ത്യാത്മാ ന കിംചന .
തിഷ്ഠത്യേവ-മുദാസീന ആലോകം പ്രതി ദീപവത് .. 17

കുർവന്ന കിംചിത്/കുരുതേ ദിവാ-കാര്യ/മിവാംശു-മാൻ .
ഗച്ഛന്ന ഗച്ഛതി+ സ്വസ്ഥഃസ് സ്വാസ്/പദസ്ഥോ രവി+ര്യഥാ .. 18

യതഃഖ് കുത+ശ്ചിദേ-വേദം സംപന്നമിവ ലക്ഷ്യതേ .
അരുണാ-തീര-വദ്വാരി/പൂരാവർത-വദാ-തതമ് .. 19

ഇതി ചേദ്/ഭവതാ രാമ നൈപുണ്യേ-നാവ-ധാരിതമ് .
പ്രമാണ-പരി-ശുദ്ധേന ചേത/സാ-ച വിചാരിതമ് .. 20

തഥാപി ഭാവനാം സാധോ പദാർഥം പ്രതി നാർഹസി .
അലാത-ചക്രേ+ സ്വപ്നേ ച+ ഭ്രമേ വാ കേവ ഭാവനാ .. 21

അകസ്മാ-ദാഗതോ ജന്തുഃസ് സൗഹാർ/ദസ്യ ന ഭാജനമ് .
ഭ്രമോദ്/ഭൂതംഞ് ജഗ+ജ്ജാല/മാസ്ഥായാസ്-തന്ന ഭാജനമ് .. 22

ഔഷ്ണ്യേ+ന്ദൗ ശീതലേ ഭാനൗ/ മൃഗതൃഷ്ണാ-ജലേ തഥാ .
യഥാ ന ഭാവയ+സ്യാസ്ഥാ/മേവം ഭാവയ മാ സ്ഥിതൗ .. 23

സംകല്പ-പുരുഷ+സ്വപ്ന-ജന+ദ്വീന്ദു+ത്വ-വിഭ്രമമ് .
യഥാ പശ്യസി പശ്യ+ ത്വം ഭാവ-ജാത-മിദം തഥാ .. 24

അന്ത-രാസ്ഥാം പരിത്യജ്യ ഭാവ+ശ്രീ/ഭാവനാ-മയീമ് .
യോ‌്സി സോ‌്സി ജഗ+ത്യസ്മിൽ-ലീലയാ വിഹരാ-നഘ .. 25

അകർ/തൃത്വ-പദം പീത്വാ/ പീ+ത്വേ+ച്ഛാ-മപി കുർവതഃ .
സർവ-ഭാവാന്തര+സ്ഥസ്യ/ സർവാ-തീതസ്യ ചാത്മനഃ .. 26

ഇയം സംൻ-നിധി-മാത്രേണ നിയതിഃഫ് പരി-ജൃമ്ഭതേ .
ദീപ-സംൻ നിധി മാത്രേണ നിരി+ച്ഛൈവ+ പ്രകാശതേ .. 27

അഭ്ര-സംനിധി-മാത്രേണ കുടജാനി യഥാ+ സ്വയമ് .
ആത്മ-സംനിധി-മാത്രേണ+ ത്രിജ-ഗന്തി തഥാ+ സ്വയമ് .. 28

സർവേച്ഛാ/രഹിതേ ഭാനൗ/ യഥാ+ വ്യോമനി തിഷ്ഠതി .
ജായതേ+ വ്യവഹാരശ്ച സതി ദേവേ തഥാ ക്രിയാ .. 29

നിരിച്ഛേ സംസ്ഥിതേ രത്നേ യഥാലോകഃഫ് പ്രവർതതേ .
സത്താ-മാത്രേണ ദേവേ തു/ തഥൈ-വായംഞ് ജഗദ്ഗണഃ .. 30

അതഃസ് സ്വാത്മനി കർതൃത്വ-മകർ/തൃത്വംഞ് ച സംസ്ഥിതമ് .
നിരി+ച്ഛത്വാ-ദകർതാസൗ കർതാ സംൻ നിധി-മാത്രതഃ .. 31

സർവേന്ദ്രി-യാദ്യ-തീത+ത്വാത്/കർതാ ഭോക്താ ന സന്മയഃ .
ഇന്ദ്രിയാന്തർ/ഗത+ത്വാത്തു കർതാ ഭോക്താ സ ഏവ ഹി .. 32

ദ്വേ ഏവാത്മനി വിദ്യേതേ കർതൃതാ-കർതൃതാ-നഘ .
യയൈവ പശ്യസി+ ശ്രേയസ്/താമാ+ശ്രിത്യ+ സ്ഥിരോ ഭവ .. 33

സർവസ്മാേഽഹ-മകർ-തേതി ദൃഢ-ഭാവനയാ-നയാ .
പ്രവാഹ-പതിതംങ് കാര്യംങ് കുർവ+ന്നപി ന ലി+പ്യതേ. .. 34

യാതി നീരസതാംഞ് ജന്തു/ര+പ്ര/വൃത്തേശ്ച ചേതസഃ .
യസ്യാഹംങ് കിംഞ്-ചിദേ-വേഹ/ ന കരോമീതി നിശ്ചയഃ .. 35

ഭോഗൗഘ/കാമ-വാംസ്-തത്ര കഃഖ് കരോതു ജഹാതു വാ .
തസ്മാ+ന്നിത്യമ-കർതാഹ/മിതി ഭാവന-യേദ്ധയാ .. 36

പരമാ-മൃത-നാമ്നീ സാ സമതൈ-വാവ-ശിഷ്യതേ .
അഥ സർവംങ് കരോമീതി മഹാ-കർതൃ-തയാ തയാ .. 37

യദീ+ച്ഛസി+ സ്ഥിതിം രാമ തത്താമ+പ്യുത്തമാംവ് വിദുഃ .
അഹോ യന്ന കരോമീമം സമഗ്രംഞ് ജാഗതം ഭ്രമമ് .. 38

രാഗ+ദ്വേഷ+ക്രമസ്/തത്ര/ കുതോഽന്യ+സ്യാത്യ-സംഭവാത് .
യദ+ന്യേന ശരീരംൻ തു ദഗ്ധ-മന്യേന ലാലിതമ് .. 39

സോഽസ്മ-ദാരമ്ഭ ഏവാതഃഖ്/ കഃഖ്/ ഖേദോ+ല്ലാസ-യോഃഖ് ക്രമഃ .
മത്സഖാ-സുഖ-വിസ്താരേ ജഗജ്-ജാല+ക്ഷയോ-ദയേ .. 40

അഹംങ് കർതേതി മത്വാന്തഃഖ്/ കഃഖ്/ ഖേദോ+ല്ലാസയോഃഖ് ക്രമഃ .
ഖേദോ+ല്ലാസ/വിലാസേഷു+ സ്വാത്മ-കർതൃ/തയൈ-തയാ .. 41

സ്വയമേവ ലയംയ് യാതേ സമതൈ/വാവ-ശിഷ്യതേ .
സമതാ സർവ-ഭൂതേഷു യാസൗ സത്യാ പരാ+ സ്ഥിതിഃ .. 42

തസ്യാ-മവ+സ്ഥിതം ചിത്തംൻ ന ഭൂയോ ജന്മഭാക്/മനാക് .
അഥവാ സർവ-കർതൃത്വ-മകർ/തൃത്വംഞ് ച രാഘവ .. 43

സർവംൻ ത്യക്ത്വാ മനഃഫ് പീത്വാ യോ്ഽസി സോസി+ സ്ഥിരോ ഭവ .
അഹം സോ്ഽഹ-മയംൻ നാഹംങ് കരോ-മീദ-മിദംൻ തു ന .. 44

ഇതി ഭാവാനു-സംധാന/മയീ ദൃഷ്ടിർന തുഷ്ടയേ .
സാ കാല-സൂത്ര-പദവീ/ സാ മഹാവീചി-വാഗുരാ .. 45

സാസി-പത്ര-വന+ശ്രേണീ/ യാ ദേഹോ്ഽഹ-മിതി+ സ്ഥിതിഃ .
സാ+ ത്യാജ്യാ സർവ-യത്നേന സർവ-നാശേ്ഽ+പ്യുപ+സ്ഥിതേ .. 46

സ്പ്രഷ്ടവ്യാ സാ ന ഭ+വ്യേന/ സ+ശ്വ/മാംസേവ പുഷ്കസീ .
തയാ സുദൂ-രോജ്ഝി-തയാ/ ദൃഷ്ടൗ/ പടല-ലേഖയാ .. 47

ഉദേതി പരമാ ദൃഷ്ടിർ/ജ്യോത്സ്നേവ വിഗതാമ്/ബുദാ .
യയാ+ഭ്യുദിതയാ രാമ തീ+ര്യതേ ഭവ-സാഗരഃ .. 48

കർതാ നാസ്മി ന ചാഹ-മസ്മി സ ഇതി+
ജ്ഞാത്വൈവ-മന്തഃസ് സ്ഫുടം .
കർതാ ചാസ്മി സമ+ഗ്ര/മസ്മി തദിതി+
ജ്ഞാത്വാ/ഥവാ നിശ്ചയം..
കോപ്യേ-വാസ്മി നകിംഞ്-ചിദേവ-മിതി വാ
നിർണീയ സർവോത്തമേ .
തിഷ്ഠ+ ത്വം സ്വപദേ+ സ്ഥിതാഃഫ്/പദവിദോ
യത്രോ+ത്തമാഃസ് സാധവഃ .. 49

ഇ+ത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ+ സ്ഥിതിപ്രകരണേ കർതൃത്വ-വിചാര-യോഗോപ-ദേശ-കരണംൻ നാമ ഷട്പഞ്ചാശഃസ് സർഗഃ .. 56 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
21.10.2023